

Sygn. akt II CSKP 402/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marcin Łochowski

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z powództwa P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko P. O.

przy udziale Fundacji w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

22 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

skargi kasacyjnej P. O.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 11 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa 1121/18,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od P. O. na rzecz P. Niestandaryzowanego
Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. domagał się zasądzenia od pozwanego P. O. 739 426,81 zł, na które składały się: należność główna (490 446,81 zł), odsetki od należności głównej naliczone przez wierzyciela pierwotnego (208 162,29 zł) oraz odsetki od należności głównej naliczone przez stronę powodową za okres od 17 grudnia 2015 r. do 24 lutego 2017 r., tj. do dnia poprzedzającego złożenie pozwu (40 817,71 zł).

Wyrokiem z 13 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od pozwanego na rzecz powoda 739 426,81 zł z zastrzeżeniem odpowiedzialności pozwanego w zakresie 490 446,81 zł do hipoteki umownej zwykłej w wysokości 497 959,18 zł oraz w zakresie 248 980 zł do hipoteki umownej kaucyjnej w wysokości 248 980 zł, nie większej niż wartość szczegółowo opisanej nieruchomości; dalej idące powództwo oddalił.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 11 grudnia 2018 r. oddalił apelację wywiedzioną przez pozwanego od powyższego wyroku. Sąd ten podzielił i uznał za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, z których wynikało, że pozwany 26 sierpnia 2009 r. zawarł z Bankiem S.A. w W. umowę kredytu mieszkaniowego dotyczącą 497 959,18 zł na zakup lokalu mieszkalnego. Zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu, odsetek i innych należności ubocznych stanowiła hipoteka umowna zwykła w wysokości 497 959,18 zł i hipoteka umowna kaucyjna do 248 980 zł na nieruchomości położonej w W.. Bank 27 grudnia 2010 r. wezwała pozwanego do zapłaty zaległości w wysokości 10 174,88 zł i oświadczyła, że wypowiada powyższą umowę kredytu z upływem 30-dniowego okresu wypowiedzenia umowy. Ponownie wezwała pozwanego do zapłaty zaległości w wysokości 21 797,86 zł pismem z 29 sierpnia 2011 r. oświadczając, że wypowiada umowę kredytu z upływem 30-dniowego okresu wypowiedzenia umowy. Wystawionemu przez Bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie postanowieniem z 31 sierpnia 2012 r. nadał klauzulę wykonalności.

Bank 16 grudnia 2015 r. sprzedała przedmiotową wierzytelność powodowi. W aneksie do umowy wskazano, że tzw. dniem przeniesienia wierzytelności na

rzecz strony powodowej jest 18 grudnia 2015 r. Powód został wpisany jako wierzyciel hipoteczny w księdze wieczystej odnośnie do obu wskazanych wyżej hipotek.

Sąd Apelacyjny uznał, że powód udowodnił nabycie wierzytelności przysługującej mu względem pozwanego. Brak jest podstaw do uznania, iż do wypłaty kredytu nie doszło. Z dokumentów załączonych do pozwu, w tym w szczególności z umowy sprzedaży wierzytelności z 16 grudnia 2015 r. wynika, że doszło do skutecznego przelewu wierzytelności przysługującej wierzycielowi pierwotnemu względem pozwanego na rzecz strony powodowej. Załącznik do powyższej umowy (wykaz sprzedawanych wierzytelności) wyraźnie wskazuje na źródło zobowiązania pozwanego i wysokość wierzytelności z niego wynikającej. Potwierdza tę okoliczność również wpisanie strony powodowej jako wierzyciela hipotecznego do księgi wieczystej.

Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalenia Sądu pierwszej instancji co do tego, że umowa kredytu hipotecznego została skutecznie wypowiedziana ze skutkiem na 12 czerwca 2012 r. Co się zaś tyczy wypowiedzenia umowy pod warunkiem niewpłacenia w wyznaczonym terminie zaległych spłat, to brak jest zakazu wypowiedzania umowy w taki sposób. W treści wypowiedzenia może bowiem zostać zamieszczony warunek, którego spełnienie będzie prowadzić do kontynuacji umowy.

Pozwany ponosi odpowiedzialnością rzeczową, ograniczoną zgodnie z art. 319 k.p.c., która wynika z hipoteki umownej zwykłej i umownej kaucyjnej wpisanych do księgi wieczystej. Jego odpowiedzialność została więc ograniczona w odniesieniu do zasądzonych 490 446,81 zł niespłaconego kapitału kredytu, do hipoteki umownej zwykłej w wysokości 497 959,18 zł, a w odniesieniu do zasądzonych 248 980 zł tytułem odsetek, do hipoteki umownej kaucyjnej wpisanej w księdze wieczystej do 248 980 zł. Przedawnienie roszczenia o odsetki zabezpieczone hipoteką kaucyjną nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Konkluzja ta odnosi się w szczególności do obecnie uchylonego, a obowiązującego w dniu

ustanowienia hipoteki kaucyjnej, art. 104 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (dalej: „u.k.w.h.”).

Odnosnie do zarzutu pozwanego dotyczącego zawarcia w umowie kredytu klauzul abuzywnych, nie sprecyzował on jakie konkretne postanowienia umowne miałyby zawierać owe klauzule abuzywne i nie wykazał ich abuzywności. W ocenie Sądu drugiej instancji nie zaistniały przesłanki uzasadniające nieważność umowy kredytu. Strona powodowa przedstawiła w piśmie z 13 lutego 2018 r. sposób obliczenia odsetek. Tak określone żądanie w zakresie ograniczonym do odpowiedzialności pozwanego do wysokości hipotek zasługiwało na uwzględnienie. W treści umowy kredytu zawarte są szczegółowe postanowienia dotyczące wymagalności i terminów spłat poszczególnych rat kredytu oraz postanowienia dotyczące jego oprocentowania. Sąd Okręgowy poddał weryfikacji podstawę i sposób ich naliczenia. Zaznaczył, że powód dochodził jedynie części należnych mu odsetek. Na jego rzecz zasądzone zostały wyłącznie nieprzedawnione odsetki wynikające z umowy kredytu.

Według art. 77 u.k.w.h. przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepis ten reguluje skutki przedawnienia roszczeń odmiennie od art. 117 k.c., w myśl którego dłużnik osobisty może, po upływie terminu przedawnienia, uchylić się od zaspokojenia roszczeń, chyba że zrzeknie się korzystania z zarzutu przedawnienia. Hipoteka chroni wierzyciela przed negatywnymi skutkami przedawnienia wierzytelności nią zabezpieczonej. Przepis art. 77 u.k.w.h. ma zastosowanie zarówno, gdy właścicielem przedmiotu hipoteki jest dłużnik osobisty, jak i osoba trzecia. Przedawnienie nie pozbawia wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości, której właściciel jest zarazem dłużnikiem osobistym, będzie on jednak odpowiadał z niej tylko do wysokości sumy hipoteki. Zarzutem przedawnienia skutecznie może się bronić jedynie dłużnik osobisty niebędący dłużnikiem rzeczowym.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie pozwany zarzucił naruszenie: art. 233 § 2 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 328

§ 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 89 w zw. z art. 353¹ k.c., art. 77 zdanie drugie w zw. z art. 104 u.k.w.h. (w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece) oraz art. 117 § 1 i 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 233 § 2 k.p.c. wynika obowiązek sądu w postaci dokonania oceny, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Przepis ten odsyła wprost do kryteriów wskazanych w art. 233 § 1 k.p.c. nakazujących dokonanie oceny na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, tak jak ma to miejsce w przypadku oceny wiarygodności i mocy dowodów. Przyczyny zaniechania przedstawienia przez stronę dowodu i wskazywane przez nią przeszkody w jego przeprowadzeniu stanowią przedmiot ustaleń faktycznych dokonywanych przez sąd z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału. W konsekwencji powyższego, mając na uwadze, że rolą Sądu Najwyższego jako sądu prawa nie jest ponowne rozważenie zebranego w sprawie materiału, co stanowi przesłankę oceny dokonywanej na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., zarzut skarżącego dotyczący niezastosowania w sprawie art. 233 § 2 k.p.c., w sytuacji gdy powód nie przedstawił do akt sprawy dokumentacji księgowej zawartego przez pozwanego kredytu, należało uznać za niedopuszczalny.

Z konstrukcyjnego punktu widzenia oba te przepisy pozostają ze sobą w tego rodzaju związku, że nie jest możliwe poprawne sformułowanie zarzutu naruszenia art. 233 § 2 k.p.c., bez nawiązania do art. 233 § 1 k.p.c. Zarzut, że sąd wyciągnął niewłaściwe konsekwencje z odmowy przedstawienia dowodu sprowadza się zatem do zarzutu naruszenia granic swobodnej oceny sędziowskiej, o której mowa w art. 233 § 1 k.p.c. (zob. wyroki SN: z 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17; z 29 grudnia 2020 r., I CSK 69/19; postanowienie SN z 15 października 2020 r., IV CSK 231/20). Dlatego też, ocena konsekwencji odmowy przedstawienia dowodów pozostaje poza zakresem kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym.

W zakresie natomiast, w jakim powyższy zarzut odnosił się do nieprzedstawienia dokładnego wyliczenia zawierającego sposób obliczenia dochodzonego roszczenia, został on błędnie skonstruowany, albowiem ewentualna odmowa przedstawienia sposobu wyliczenia wysokości dochodzonego przez powoda roszczenia nie może być kwalifikowana w kategoriach odmowy przedstawienia dowodu, której dotyczy art. 233 § 2 k.p.c.

Nie można zgodzić się z zarzutem pozwanego, że powód nie wykazał przelewu przedmiotowej wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie. Stosownych ustaleń faktycznych dokonał w tym względzie Sąd pierwszej instancji na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów, niezależnie od tego, że powód uzyskał na swoją rzecz wpis w księdze wieczystej. Sąd Apelacyjny stwierdził wprost, że w tym zakresie ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego przyjmuje za własne. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani, po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia sądu pierwszej instancji (w niniejszej sprawie w odniesieniu do kwestii przejścia uprawnień banku-kredytodawcy na powoda Sąd Apelacyjny nie dokonywał własnych ustaleń faktycznych), może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Wystarczające jest wówczas, by stanowisko to znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia drugoinstancyjnego (zob. wyroki SN z 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98, i 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09).

Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia art. 378 § 1, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. sprowadzają się do twierdzenia, że Sąd Apelacyjny nie ustosunkował się szczegółowo do zarzutów podniesionych w apelacji pozwanego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może być uwzględniony jedynie wyjątkowo, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostało sporządzone w sposób wykluczający przeprowadzenie kontroli kasacyjnej (zob. wyroki SN: z 28 listopada 2014 r., I CSK 735/13; z 16 grudnia 2015 r., IV CSK 149/15; z 17 grudnia 2015 r., I CSK 1028/14; z 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15; z 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17; z 5 października 2018 r., I CSK 608/17, i z 27 lutego 2019 r., II CSK 16/18). Dotyczy to m.in. sytuacji, w której uzasadnienie

to nie pozwala na stwierdzenie czy sąd odwoławczy uczynił zadość wynikającemu z art. 378 § 1 k.p.c. nakazowi rozpatrzenia wszystkich zarzutów i wniosków apelacji (zob. wyroki SN: z 14 września 2017 r., V CSK 666/16, i z 26 kwietnia 2019 r., V CSK 104/18).

Tego rodzaju sytuacja w niniejszej sprawie nie ma natomiast miejsca. Według utrwalonego w orzecznictwie poglądu, z wynikającego z art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd drugiej instancji w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. m.in. wyroki SN: z 4 września 2014 r. II CSK 478/13; z 5 listopada 2015 r., V CSK 13/15; z 13 października 2017 r., I CSK 46/17; z 5 października 2018 r., I CSK 608/17, oraz postanowienia SN: z 8 lutego 2018 r., II CSK 203/17; z 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18, i z 11 grudnia 2019 r., V CSK 417/18).

Skarżący nie mógł uzyskać zamierzonego przez podniesienie tego zarzutu skutku, z tej już tylko przyczyny, że nie wykazał (a nawet nie wskazywał), by zarzucone uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Nie powołał zatem podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w sposób wymagany ustawą. Z tych przyczyn, nawet jeśli w pisemnych motywach Sąd Apelacyjny nie odniósł się wprost do zawartych w apelacji zarzutów, trzeba przyjąć, iż nie miało to wpływu na wynik sprawy w rozumieniu powyższego przepisu.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej sąd krajowy jest zobowiązany do zbadania z urzędu, czy warunki umowy wchodzące w zakres stosowania dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawach nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) mają nieuczciwy charakter, a także do tego, by dokonawszy takiego badania, zniwelować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą, o ile sąd ów posiada niezbędne ku temu informacje dotyczące stanu prawnego i faktycznego (zob. wyroki TSUE z 13 września 2018 r., C-176/17, Profi Credit Polska S.A. w Bielsku-Białej przeciwko Mariuszowi Wawrzoskowi, pkt

42; z 9 listopada 2010 r., C-137/08, VB Pénzügyi Lízing Zrt. przeciwko Ferenc Schneider, pkt 56; z 14 czerwca 2012 r., C-618/10, Banco Español de Crédito SA przeciwko Joaquínowi Calderónowi Caminie, pkt 44; z 21 lutego 2013 r., C-472/11, Banif Plus Bank Zrt przeciwko Csaba Csipai i Viktória Csipai, pkt 24; z 21 kwietnia 2016 r., C-377/14, Ernst Georg Radlinger i Helena Radlingerová przeciwko Finway a.s., pkt 52 i przytoczone tam orzecznictwo; z 21 grudnia 2016 r., C-154/15, Francisco Gutiérrez Naranjo i Ana María Palacios Martínez przeciwko Cajasur Banco i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), pkt 58). Przy braku skutecznej kontroli potencjalnie nieuczciwego charakteru warunków danej umowy nie można bowiem zagwarantować przestrzegania praw przyznanych w drodze dyrektywy 93/13 (zob. wyroki TSUE z 13 września 2018 r., C-176/17, pkt 62, i z 7 listopada 2019 r., C-419/18, Profi Credit Polska S.A. w Bielsku Białej i Profi Credit Polska S.A. z siedzibą w Bielsku- Białej przeciwko B. W. i in.). Zgodnie z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 sądy odsyłające są zobowiązane do zaniechania stosowania nieuczciwych warunków umownych, aby nie wywierały one, w braku sprzeciwu konsumenta, wiążących wobec niego skutków (wyrok z 26 marca 2019 r., C-70/17, Abanca Corporación Bancaria SA przeciwko Albertowi Garcíi Salamance Santosowi i Bankia SA przeciwko Alfonsowi Antoniowi Lau Mendozie i Verónice Yulianie Rodríguez Ramírez, pkt 52, i przytoczone tam orzecznictwo).

Stanowisko co do konieczności badania przez sąd z urzędu, czy w umowie zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem znajdują się niedozwolone (abuzywne) postanowienia jest szeroko aprobowane w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. wyroki: z 22 października 2020 r., I CSK 238/19; z 17 czerwca 2021 r., II CSKP 35/21; z 3 sierpnia 2021 r., I NSNc 232/21; z 31 sierpnia 2021 r., I NSNc 93/20; z 22 września 2021 r., I NSNc 429/21; z 22 września I NSNc 317/21; z 1 grudnia 2021 r., I NSNc 535/21).

Sąd ma obowiązek zbadania abuzywności postanowień umownych w granicach sporu (art. 321 § 1 k.p.c.), a w szczególności – w granicach przytoczeń faktycznych stron. Sąd Apelacyjny zaakceptował stanowisko Sądu Okręgowego, który nie stwierdził podstaw do przyjęcia, że zawarta przez pozwanego umowa kredytu jest nieważna. W skardze kasacyjnej nie wskazano które z postanowień

umowy kredytu mają charakter abuzywny, podając jedynie, że ustaleń w tym zakresie powinny dokonać sądy *meriti*. Wobec takiego sformułowania zarzutu nie jest możliwe stwierdzenie przez Sad Najwyższy, że w sprawie doszło do naruszenia 385¹ k.c. w sposób prowadzący do uchylenia bądź zmiany orzeczenia (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.). Obowiązek zbadania w granicach sporu z urzędu abuzywności postanowień umownych nie nakłada na sądy obowiązku zamieszczania w uzasadnieniu wyroku szczegółowej analizy pod tym kątem wszystkich mogących mieć znaczenie dla wyniku sprawy postanowień umownych. Przy braku aktywności stron w tym zakresie wystarczające jest ogólne wskazanie na wynik takiego badania.

Zgodnie z art. 89 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego (warunek). Przepisy prawa bankowego, w tym art. 75, nie zakazują składania przez bank oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu pod warunkiem spłaty przez kredytodawcę zadłużenia w wyznaczonym terminie. Takiego zakazu nie da się też wyprowadzić z właściwości jednostronnej czynności prawnej – wypowiedzenia umowy kredytu. W wyrokach z 8 marca 2023 r., II CSKP 728/22, i z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1130/22, Sąd Najwyższy potwierdził, że dopuszczalne jest wypowiedzenie umowy kredytu pod warunkiem spłaty przez kredytobiorcę zadłużenia.

Hipoteki przeniesione na powoda wraz z zabezpieczaną wierzytelnością powstały przed wejściem w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw i miały charakter hipoteki umownej zwykłej oraz hipoteki umownej kaucyjnej. Zabezpieczały one wierzytelność w stosunku do dłużnika osobistego. Wprawdzie w zakresie kwoty kapitału i odsetek naliczonych przez wierzyciela pierwotnego była ona przedawniona, ale jak trafnie przyjęły Sądy obu instancji, przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie nie ma wpływu na możliwość zaspokojenia się wierzyciela korzystającego z tego rodzaju zabezpieczenia (art. 76 u.k.w.h.). W celu zaspokojenia się z nieruchomości obciążonej hipoteką wierzyciel hipoteczny może dochodzić od właściciela nieruchomości świadczenia pieniężnego

właściwego dla zabezpieczonej wierzytelności, ze wskazaniem, że odpowiada on za jego zaspokojenie z nieruchomości (zob. wyroki SN z 26 marca 1971 r., III CRN 553/70, OSNC 1971, nr 10, poz. 185; z 6 marca 1997 r., I CKU 78/96; z 24 listopada 1998 r., I CKN 864/98, OSNC 1999, nr 6, poz. 111; z 10 września 1999 r., III CKN 331/98, OSNC 2000, nr 3, poz. 57; z 16 lipca 2003 r., V CK 19/02; z 25 sierpnia 2004 r., IV CK 606/03; z 24 kwietnia 2014 r., III CSK 178/13; z 21 lutego 2013 r., I CSK 384/12; z 10 stycznia 2017 r., V CSK 233/16; z 18 maja 2017 r., III CSK 215/16).

Takie też żądanie zgłosił powód w niniejszej sprawie. Artykuł 10 ust. 2 zd. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw przewiduje, że do hipotek kaucyjnych „zabezpieczających roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętych z mocy ustawy hipoteką zwykłą, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy” stosuje się co do zasady przepisy poprzednio obowiązujące. Oznacza to, że do tzw. hipotek kaucyjnych niesamodzielnych, mają zastosowanie przepisy obowiązujące przed nowelizacją. Wierzytelność o zapłatę odsetek kapitałowych zbliża się charakterem do wierzytelności głównej, a znana zarówno wierzycielowi, jak i dłużnikowi rzeczowemu wysokość sumy hipoteki, będąca górną granicą odpowiedzialności z przedmiotu zabezpieczenia, może chronić wierzyciela przed skutkami przedawnienia tej wierzytelności, zwykle niemożliwej do zabezpieczenia hipoteką zwykłą w chwili jej powstawania. Przemawia to za stanowiskiem, że art. 77 zd. 2 u.k.w.h. nie miał zastosowania do przedawnionego roszczenia o zapłatę odsetek kapitałowych, zabezpieczonego hipoteką kaucyjną niesamodzielną i mieszczących się w kwotowym zakresie tego zabezpieczenia (zob. wyrok SN z 20 czerwca 2022 r. II CSKP 247/22).

W niniejszej sprawie powód dochodził odsetek umownych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego, które miały charakter kapitałowy, stąd w tej części art. 77 zd. 2 u.k.w.h. nie miał w odniesieniu do nich zastosowania. Czyni to nieuzasadnionym podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia art. 77 zdanie drugie w zw. z art. 104 u.k.w.h. W zakresie natomiast odsetek naliczonych przez powoda skarga nie kwestionuje opóźnień dłużnika odpowiadającego rzeczowo w spełnieniu świadczenia pieniężnego oraz nie wskazuje na

przedawnienie dochodzonych z tego tytułu odsetek. Stąd też i w tej części nie zasługuje ona na uwzględnienie. W zakresie zasądzającym odsetki zaskarżone orzeczenie odpowiada zatem prawu.

Nie zasługiwał na uwzględnienie również zarzut naruszenia art. 77 u.k.w.h. w zw. z art. 509 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 117 § 1 k.c. przez uznanie, że w sytuacji, gdy dochodzi do zbycia przez bank, wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie na rzecz podmiotu, który nie jest instytucją bankową, nabywca może korzystać z ochrony przewidzianej w tym przepisie. Istotą przelewu wierzytelności jest przejście na nabywcę praw przysługujących zbywcy. Z art. 79 ust. 1 u.k.w.h. wynika, że na nabywcę wierzytelności hipotecznej przechodzi również sama hipoteka. W konsekwencji przechodzą na niego związane z hipoteką uprawnienia. Nie ma zatem podstaw do powoływania się w tym zakresie na dotyczące zupełnie innego zagadnienia wypowiedzi orzecznictwa wskazujące, że cesjonariusz, który nie jest bankiem, ale nabywa od banku wierzytelność nie wstępuje w ogół praw przysługujących bankowi albowiem nie może powoływać się na przerwanie terminu przedawnienia na skutek czynności egzekucyjnych podejmowanych przez bank.

Z powyższych względów skarga kasacyjna jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlegała oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ł.n]